

PREPOROD

www.sindikat-preporod.hr

**Riječ
predsjednika**

UskRATa

Baš kad se očekivalo da će se u predbožićnim danima napokon raspetljati višemjesečna pregovaračka trakavica i zaposlenici u javnim službama znati na čemu su u godini novoj, ali i u godinama narednim, kao grom iz prosinačkog neba odjeknula je najava donošenja Zakona o uskrati isplate pojedinih materijalnih prava zaposlenim u javnim službama. Ovaj će zakon bez svake sumnje zasjeniti i TKU i njegov Dodatak I. kojim se u 2013. godini ograničavaju četiri materijalna prava iz Temelnog kolektivnog ugovora. Ovaj će zakon nesumnjivo homogenizirati najveći dio inače razjedinjenih sindikata i sindikalnih središnjica te će u značajnoj mjeri smanjiti povjerenje zaposlenih u javnim službama, ali i većine građana ove zemlje općenito, u Vladu Zorana Milanovića.

Pokušavajući tek u nekoliko riječi sažeti što se sve u proteklih godinu dana događalo sindikatima s Vladom i Vladi sa sindikatima, odnekud mi se u glavi pojavio riječi iz jedne od nenadmašnih Bregovićevih balada: „A moglo je bolje!“. Da, moglo je bolje da Vlada od samog početka nije krenula krivim putem. Bez obzira na toliko toga što je krenulo po zlu u odnosu Vlade i većine sindikata, najveću je pogrešku Vlada napravila već na samom početku. Vlada nikako nije smjela smanjivati proračunska sredstva prije nego što je sa sindikatima dogovorila ukidanje pojedinih materijalnih prava. U ljetu se Vladi dogodilo nekoliko teških pogrešaka. Započelo je s donošenjem Zakona o reprezentativnosti bez suglasnosti ijedne sindikalne središnjice, nastavilo se s nepravednom odlukom o smanjenju učiteljskih i nastavničkih plaća, završilo s otkazivanjem najvažnijeg kolektivnog ugovora u zemlji. I baš kad je izgledalo da su odnosi Vlade i dijela sindikata dosegli najnižu točku s koje je izgledno jedino kakvo-takvo zatopljenje međusobnih odnosa, stigao je Zakon o uskrati iliti, kako reče jedan kolega ovih dana, Zakon o neisplati danas božićnice, sutra regresa, a prekositra svega i svačega što se već Vladi prohtije.

Bez primisli o nekakvoj podjeli odgovornosti, jer odgovornost Vlade je neusporediva s odgovornošću bilo koje pa i najvećih sindikalnih organizacija, jasno je da su pojedini sindikati značajno pridonijeli dodatnom zaostavanju odnosa dviju strana. Ugovaranje takozvanih „sačekuša“ s bivšom Vladom, pregovaranje s figom u džepu, podcjenjivanje i vrijeđanje dužnosnika Vlade te potpuno krive procjene – sve je ovo dodatno slabilo sindikalnu stranu. Vratu se nerijetko, sa sindikalne strane, gasilo benzinom umjesto vodom. Niti sjajan prosvjed, niti izvršno odrađen jednodnevni štrajk – nisu za sada niti smekšali, a kamo li slomili drugu stranu.

Ima li uopće izlaza iz cijele ove situacije? Ima i mora biti! Kao što ne treba dvojiti oko toga čija je odgovornost veća, tako ne treba ni imati dvojbe tko bi trebao povući prvi potez? Vlada je ta koja bi konkretnim potezom trebala okončati višemjesečni otvoreni rat sa sindikatima. Za početak bi bilo jako važno, najave o tome već postoje, ali se najavama ne plaćaju računi, da Vlada, primjerice, učiteljima i nastavnicima vrati plaće na razinu prije 19. srpnja. Kada i ako se ovo dogodi u Vladi bi trebali izbjegavati izjave da se radi o povišici samo učiteljskih i nastavničkih plaća. Sindikati ne bi trebali dolijevati ulje na vatru prijedlozima o nekakvoj retroaktivnoj isplati. U Vladi bi trebali, makar i sa zakašnjenjem, pronaći rješenje za neplaćanje štrajka prosvjetarima, dok bi u sindikatima trebalo odustati od potrage za pravdom na sudovima i zahtjevima za naknadom štete.

Kada bi se sve ovo zaista i dogodilo, lakše bi se pronašlo prihvatljivo rješenje za još uvijek neriješen problem korekcije plaća zaposlenim u javnim službama u 2013. godini. Namjerno kažem rješenje, jer ako Vlada opet u pomoć prizove nekakav novi Zakon o uskrati, umjesto rješenja imat ćemo problem, a jedino za što ćemo svi zajedno u ovoj zemlji biti trajno uskraćeni bit će završetak višemjesečnog žestokog ratnoga sukoba između Vlade Zorana Milanovića i pojedinih važnih sindikata iz javnih službi.

TROTJEDNI PREGOVORI VLADE I SINDIKATA JAVNIH SLUŽBI O DVA VAŽNA DOKUMENTA

Novi TKU i Dodatak I.

Nakon što je Povjerenstvo za utvrđivanje reprezentativnosti odredilo jedanaesteročlanu Pregovarački odbor sindikata javnih službi, u petak 16. studenoga 2012. godine održan je prvi sastanak Pregovaračkog odbora Vlade Republike Hrvatske i Pregovaračkog odbora sindikata javnih službi. Sastankom su službeno započeli kolektivni pregovori o Temeljnog kolektivnog ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama. Ovom je sastanku prethodio sastanak Pregovaračkog odbora sindikata javnih službi, održan 15. studenoga u Sindikatu Preporod. Na ovom pripremnom sastanku na koji se nisu odazvali predstavnici Samostalnog sindikata zdravstva i socijalne skrbi Hrvatske, Sindikata zaposlenika u djelatnosti socijalne skrbi Hrvatske i Hrvatskog liječničkog sindikata, pokušalo se usuglasiti tekst međusindikalnog Sporazuma o radu. Zbog izostanka predstavnika triju spomenutih sindikata, nazočni sindikati nisu se dogovorili o tekstu Sporazuma o radu.

Početak pregovora

Na sastanku, održanom 16. studenoga, sa strane Vlade Republike Hrvatske sudjelovali su potpredsjednik Vlade Neven Mimica i potpredsjednica Vlade i ministrica socijalne politike i mladih Milanka Opačić, ministar financija Slavko Linić, ministar rada i socijalnog sustava Mirando Mrsić, ministar znanosti, obrazovanja i sporta Željko Jovanović, ministar zdravlja Ranko Ostojić i ministar uprave Arsen Bauk. Sa sindikalne strane na sastanku su sudjelovali predstavnici svih 11 sindikata.

Na početku sastanka sindikati se

Najveće uštede u javnim službama, prema ministru Liniću, pokušat će se u 2013. ostvariti na smanjenju financijskih sredstava kojima se isplaćuju dodaci na plaće

nisu uspjeli dogovoriti o Sporazumu o radu pa su u pregovore krenuli bez međusindikalnog sporazuma. Predstavnici 11 sindikata su jednoglasno odlučili da na ovom prvom sastanku njihova koordinatorica bude Ljubica Pilić iz Hrvatskog sindikata djelatnika u kulturi. Vlada je sindikatima ponudila prijedlog Protokola o kolektivnim pregovorima. Predstavnici 7 sindikata su, uz dvije, predstavnicima Vlade prihvatljive promjene, prihvatili Protokol, dok su predstavnici Sindikata hrvatskih učitelja, Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama Hrvatske, Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara i medicinskih tehničara i Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja odbili potpisati Protokol o pregovorima.

Sa strane Vlade uvodno su govorili potpredsjednik Mimica (općenito o pregovorima) i ministar Linić (izvršenje državnog proračuna za 2012. (opširno) i projekcija proračuna (u naznakama) za 2013. godinu. Najveće uštede u javnim službama, prema ministru Liniću, pokušat će se u 2013. ostvariti na

smanjenju financijskih sredstava kojima se isplaćuju dodaci na plaće. Sa sindikalne strane načelno su o pogrešnom načinu ostvarivanja proračunskih ušteda govorili Vilim Ribić (Nezavisni Sindikat znanosti i visokog obrazovanja) i Željko Stipić (Sindikat Preporod), dok su o konkretnim štetnim posljedicama ostvarivanja novih ušteda u pojedinim javnim službama govorili Zvonko Laktašić (Sindikat hrvatskih učitelja), Branimir Mihalinec (Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama), Ankica Prašnjak (Hrvatski strukovni sindikat medicinskih sestara) i Ljubica Pilić (Sindikat kulture). Jadranka Ivezić (Sindikat socijalne skrbi) i Spomenka Avberšek (Samostalni sindikat zdravstva i socijalne skrbi) te Ivica Babić (Liječnički sindikat) govorili su o važnosti Temelnog kolektivnog ugovora i odgovornosti sindikalnih pregovarača za brzi završetak ovih pregovora.

Sukob i nominacija

Drugi sastanak, održan 22. studenoga, započeo je međusindikalnim sporom oko sudjelovanja na sastanku pravne savjetnice Matice sindikata javnih službi. Predsjednica Samostalnog sindikata zdravstva i socijalne skrbi Spomenka Avberšek zatražila je da na sastanku ne mogu sudjelovati pravni savjetnici pojedinih sindikata. Ovom su se zahtjevu usprotivili predstavnici četiriju sindikata Matice sindikata javnih službi. Kako nije prihvaćen prijedlog koordinatora da se rješenje spora pokuša pronaći na način da se pregovori prekinu te da se za vrijeme stanke pokuša naći rješenje problema, a nakon niza polemičnih a dijelom i uvredljivih diskusija, predstavnici četiriju sindikata Matice napustili su sastanak uz objašnjenje da „napuštanje sastanka ne znači i napuštanje pregovora o novom Temeljnog kolektivnog ugovoru“.

U nastavku sastanka sa sindikalne strane sudjelovali su predstavnici sedam preostalih sindikata iz jedanaesteročlanog Pregovaračkog odbora. Bez konkretnog odgovora je ostalo pitanje predstavnika Preporoda, postavljeno na samom početku sastanka, namjerava li i kada Vlada RH riješiti problem smanjenja plaća učitelja i nastavnika? Izostanak odgovora ukazuje da u Vladi Republike Hrvatske nisu još pronašli rješenje za problem smanjenih plaća učitelja i nastavnika, problem koji suštinski opterećuje pregovore i čije će se nerješavanje neizostavno odraziti na krajnji ishod ovih pregovora.

Sastanak je nastavljen „nominiranjem“ članaka iz Prijedloga Temelnog

Snimio: Denis Cerić

**Glasilo Sindikata
zaposlenika
u hrvatskom školstvu
Preporod**

**Petrinjska 59a
10000 Zagreb**

Izdavač: SZŠ Preporod
Uredništvo: Gordana Kovač-Bluha
Sebastijan Troskot
Sonja Mudrić
Urednik: Željko Stipić
Priprema i tisak: Denona d.o.o.
Glasilo je besplatno; objavljeno je
Ministarstvu kulture sektoru za in-

formiranje 19. lipnja 1995. godine,
klasa: 008-02/95-01-01,
ur-boj: 532-03-5/2-95-01/142.
Rješenjem Ministarstva kulture
od 6. srpnja 1995. godine
klasa:612-10/95-01-1267,
ur-broj: 532-03-1/7-95-01.
Glasilo je oslobođeno poreza

Snimio: Denis Cerić

kolektivnog ugovora i Prijedloga Dodatka I. o kojima bi se trebalo kolektivno pregovarati. Predstavnik Preporoda je zatražio da se iz Prijedloga Dodatka I. raspravlja o članku 4. kojim se predviđa smanjenje osnovice za jubilarne nagrade i ukidanje ovog materijalnog prava za 4 skupine zaposlenika (sa 5, 15, 25 i 35 godina staža). Od strane Preporoda je predloženo da se izbjegne stvaranje kategorije „preskočenih”. Za prijedlog Preporoda nije pokazano razumijevanje od strane Pregovaračkog odbora Vlade kao ni od strane sindikalnih predstavnika.

U nastavku pregovora najduže se raspravljalo o članku 67. (naknada prijevoza) Prijedloga Temelnog kolektivnog ugovora. Odbijena je većina primjedbi koje su na sadržaj ovog članka iznesene od strane Sindikata zaposlenika u djelatnostima socijalne skrbi i Sindikata Preporod (visina naknade od 0,75 kuna i 0,65 kuna po prijeđenom kilometru, utvrđivanje udaljenosti između mjesta stanovanja i mjesta rada, neisplata troškova prijevoza, zaposlenicima s tjelesnim oštećenjima, prijevoz organiziran od strane poslodavca). Najduže se raspravljalo o načinu isplate (isplata unazad) naknade troškova prijevoza. Unatoč brojnim argumentima, najvećim dijelom iznesenim od predstavnika Preporoda, da će plaćanje unazad mnogim zaposlenicima proizvesti brojne ozbiljne probleme, članovi Pregovaračkog odbora Vlade nisu pokazali razumijevanje, odnosno onu razinu socijalne osjetljivosti koja se od njih očekivala. Ipak je na kraju dogovoreno da će predstavnici Pregovaračkog odbora Vlade na idućem sastanku iznijeti svoj konačni stav o sindikalnim prijedlozima vezanim za zadržavanje dosadašnje isplate unaprijed troškova prijevoza.

Predstavnik Hrvatskog sindikata djelatnika u kulturi Domagoj Rebić iznio je problem isplate božićnice u 2012. godini (članak 5. Dodatka), odnosno ozbiljan problem s kojim će se suočiti oni sindikati koji nisu ugovorili božićnicu granskim kolektivnim ugovorima. Naime, prema svemu sudeći, zbog kašnjenja pregovaračkog procesa, ali i nekih drugih razloga, u pojedinim će javnim službama ovogodišnja božićnica morati biti ili isplaćena ili će zaposlenici sudskim sporovima osigurati njenu isplatu. U Pregovaračkom odboru Vlade za sada ili nemaju ili ne otkrivaju rješenje za ovaj važan problem.

Naknada za prijevoz

Prije početka sastanka, održanog 30. studenoga, predstavnici sindikata su obaviješteni da će umjesto potpredsjednika Vlade Nevena Mimice Pregovarački odbor Vlade Republike Hrvatske ubuduće voditi ministar Mirando Mrišić. Koordinator Pregovaračkog odbora sindikata, sukladno postignutom dogovoru, bio je Ivica Babić, predsjednik Hrvatskog liječničkog sindikata. Najvažnija je promjena, u odnosu na drugi sastanak, bilo konstruktivno sudjelovanje u pregovorima predstavnika i predstavnika četiriju sindikata koji su napustili prethodni sastanak. Iz pregovora o svim člancima, koje se prethodno naznačilo kao predmet ovih kolektivnih pregovora, izdvajamo slijedeće:

Najopsežnije se, kao i na drugom sastanku, raspravljalo o članku 67., odnosno

o naknadi za troškove prijevoza. Sa sindikalne je strane ukazano (Mirela Bojić) na neprihvatljivost umanjena mjesnog prijevoza za 25 posto onim zaposlenicima koji ne koriste mjesni prijevoz iako ostvaruju pravo na naknadu za mjesni prijevoz (stavak 2.). Također, ukazano je na to da se udaljenost od 2 km, (stavak 4.) ne bi trebala odnositi i na korisnike međumjesnog prijevoza. Predloženo je (Mirela Bojić) da udaljenost za korisnike međumjesnog prijevoza (stavak 4.) bude 1 umjesto predložena 2 kilometra. Predstavnik Preporoda je, vezano uz stavak 6., zatražio da predstavnici Vlade izađu pred predstavnike sindikata s obrazloženjem kako se došlo do naknade od „0,75 kuna po prijeđenom kilometru”. Kako je riječ o jako važnom pitanju za iznimno velik broj zaposlenih u školama, Preporod će, nakon što stigne zatraženo objašnjenje, pred Pregovarački odbor Vlade uputiti svoj prijedlog o visini naknade za korisnike osobnog automobila.

Sa sindikalne strane (Branimir Mihalinec) se osporava i uspostavljena razlika (do 100 i više od 100 km) i visina od 0,65 kuna po kilometru (stavak 8.). Stavak 11. je predstavniku Preporoda neprihvatljiv i zato što u nepovoljniji položaj stavlja zaposlenike koji sami kupuju kartu u odnosu na zaposlenike kojima poslodavac kupuje mjesečnu ili godiš-

Djelomično je prihvaćen i amandman Preporoda na stavak 19. Zaposlenicima koji koriste ili ne koriste mjesni prijevoz, a ostvaruju na njega pravo, kao i zaposlenicima koji putuju osobnim automobilom, 50 posto troškova isplaćuje se najkasnije do 15. u mjesecu

nju kartu. Stav je Preporoda da se naknada troškova prijevoza mora isplaćivati unaprijed umjesto unazad (stavak 19.). Prijedlog je Preporoda da se u stavku 15. jasno istakne kako se ograničenje odnosi samo na situacije kada poslodavac organizira prijevoz isključivo za svoje zaposlenike. Ovime se priječi korištenje učeničkog prijevoza za prijevoz zaposlenika.

U pregovorima o sadržaju Dodatka I. Temelnom kolektivnom ugovoru kojim se reguliraju neisplata božićnice i regresa u 2013., smanjenja dnevnice sa 170 na 150 kuna, umanjena osnovice za jubilarnu nagradu s 1800 na 900 kuna i isključivanje zaposlenika sa 5, 15, 25 i 35 godina staža iz prava na jubilarnu nagradu u 2013. godini, predstavnik Preporoda je ponovio stav s prošlog sastanka da se svakako izbjegne diskriminacija kolegica i kolega koje će u 2013. godini ostvariti, temeljem 5, 15, 25 i 35 godina staža, pravo na jubilarnu nagradu. Prijedlog Preporoda o smanjenju osnovice i dalje nije prihvatljiv većini sindikata, dok predstavnici Vlade misle da bi prihvaćanjem spomenutog prijedloga trebalo osnovicu s 900 smanjiti na 450 kuna. Predstavniku Preporoda smatra da bi svakom smanjenju osnovice od 900 kuna trebao prethoditi precizan izračun o opsegu ostvarene uštede.

Kraj pregovora

Prije početka četvrtog sastanka pregovaračkih odbora, održanog 4. prosinaca, ministar Mrišić je sudionike pregovora obavijestio kako su prije sastanka pristigli amandmani Matice hrvatskih sindikata i Sindikata Preporod. Matičini amandmani su se odnosili na članak 44. (plaćeni dopust), članak 67. (Naknada za trošak prijevoza) i članak 91. (usklađivanje granskih kolektivnih ugovora) Temelnog kolektivnog ugovora. Amandmanom Matice na Dodatak I. predviđalo se povrat sredstava neisplaćenih u 2013. godini (božićnica, regres, i jubilarna nagrada). Pet amandmana Preporoda odnosilo se na članak 67. i 1 amandman se odnosio na Dodatak I.

Od 5 amandmana na članak 67., pristiglih iz Sindikata Preporod, Vlada nije prihvatila amandman na stavak 2., odnosno Vlada ustraje na umanjnju za 25 posto za zaposlenike koji ne koriste mjesni prijevoz. Također, Vlada ne prihvaća amandman na stavak 6., odnosno o povećanju naknade s 0,75 kuna na 1 kunu za zaposlenike koji na posao i s posla putuju osobnim automobilom. Uz amandman Preporod je sudionici ma sastanka predočio više konkretnih primjera koji ukazuju na neodrživost predložene rješenja. Vlada je odbila i amandman na stavak 8. kojim bi se ipak omogućavala korekcija naknade od 0,65 kuna. Prihvaćen je amandman Preporoda koji se odnosi na stavak 15., odnosno organiziranim prijevozom od strane poslodavca smatra se samo prijevoz koji je organiziran isključivo za zaposlenike. Djelomično je prihvaćen i amandman Preporoda na stavak 19. Zaposlenicima koji koriste ili ne koriste mjesni prijevoz, a ostvaruju na njega pravo, kao i zaposlenicima koji putuju osobnim automobilom, 50 posto troškova isplaćuje se najkasnije do 15. u mjesecu. Ovim je rješenjem napušten dosadašnji prijedlog da se cjelokupni troškovi isplaćuju do 15. za prethodni mjesec.

Vladi je neprihvatljiv amandman Matice sindikata javnih službi prema kojemu bi se Dodatkom I. riješilo pitanje povrata sredstava bez kojih će, temeljem neisplate pojedinih materijalnih prava, zaposlenici ostati ili će im biti smanjena u 2013. godini. Vlada je prihvatila amandman Preporoda u dijelu koji se odnosi na isplatu jubilarnih nagrada (članak 4.) i za zaposlenike s navršениh 5, 15, 25 i 35 godina staža. Vlada nije prihvatila onaj dio amandmana koji se odnosi na smanjenje osnovice za isplatu jubilarne nagrade u 2013. godini s 900 na 700 kuna. Vlada je prihvaćanje prvog dijela amandmana uvjetovala smanjenjem osnovice sa 700 na 500 kuna.

Vlada je prihvatila i zahtjev više sindikata, iznesen na prošlom sastanku od strane Domagoja Rebića iz Hrvatskog sindikata djelatnika u kulturi, prema kojem bi se posebnim člankom Dodatka I. (članak 6.) riješilo pitanje isplate pojedinih materijalnih prava onim sindikatima koji ta prava nemaju u svojim granskim kolektivnim ugovorima. Uvjet za ostvarivanja ovog prava je da prethodno ova prava budu isplaćena u onim djelatnostima u kojima to proizlazi iz granskih kolektivnih ugovora ili da su zaposlenici iz tih djelatnosti ova prava ostvarili temeljem sudskih sporova.

Na kraju sastanka sindikatima je ponudeno parafiranje dokumenata kojim se potvrđuje autentičnost njihova sadržaja. Predstavnici četiriju sindikata Matice sindikata javnih službi (Sindikat hrvatskih učitelja, Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja, Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama i Hrvatski strukovni sindikat medicinskih sestara) su odbili parafirati prijedloge dvaju dokumenata. Potpisivanje novog Temelnog kolektivnog ugovora, koji bi vrijedio do prosinca 2016., kao i Dodatka I. Temelnom kolektivnom ugovoru, bit će upriličeno 12. prosinca 2012. godine. Sindikati će do toga datuma odlučiti hoće li potpisati oba ili jedan od predloženih dokumenata.

Željko Stipić

Ilustracija: Slobodan Bulir

Mali štrajkaški dnevnik

23. studenoga, petak

Neki su sindikati najavili štrajk za 29. studenoga. Navečer poslije 20 sati stigao je poziv na sastanak naše voditeljice Županijskog vijeća. Jedna od točaka dnevnog reda je bila *Informacije o najavljenom štrajku upozorenja* iza koje je znakovito stajalo „trenutno nemam nikakvih tehničkih podataka, sve ću znati sutra”. No, budući da se radi o petku uvečer, ovaj sam e-mail vidio tek sljedeći dan.

24. studenoga, subota

U 17.30 stiže e-mail: „Kolegice i kolege, na današnjoj sjednici Glavnog vijeća donesena je odluka da će i SZHS Preporod održati jednodnevni štrajk, u četvrtak, 29. 11. 2012. zbog zaštite i promicanja gospodarskih i socijalnih interesa zaposlenika (smanjenja plaća u osnovnim i srednjim školama)”. Osjećam zadovoljstvo što ćemo napokon moći javno izreći svoje mišljenje i pokazati svoj stav. No, nakon zadovoljstva u glavi mi se pojavila misao kako ja i ne znam baš nešto osobito o štrajku, kako se štrajk priprema, kako vodi. Ipak, bio sam posve siguran u jedno. Moram kolegice i kolege stalno informirati o svakoj novosti. Tako sam, samo dvadesetak minuta nakon primanja obavijesti, poslao SMS-poruke prema 26 kolega iz podružnice. Odmah sam uvidio i jedan svoj propust. Imao sam samo 26 brojeva mobitela od 48 članova podružnice. Pouka za budućnost!

25. studenoga, nedjelja

Uzbuđenje raste. Poslije 20 sati stigao je Napatuk o provedbi štrajka, ali sam kao neiskusni i relativno novi sindikalni povjerenik imao još dosta pitanja u glavi. Kako ću surađivati s ravnateljicom? Hoću li mobilizirati dovoljno kolega? Što ću kao povjerenik učiniti ako štrajk u podružnici ne uspije? Kad sam skupio misli bez obzira na sat (22:34!) poslao sam novi set od 26 SMS-ova u

kojem sam kolege obavijestio da se štrajk održava u četvrtak od 8 do 13 sati, te da mi što prije odgovore hoće li sudjelovati u njemu. Stiže mi i jedna nimalo fina poruka: „Mi štrajkamo zbog naših nesposobnih sindikalnih vođa koje su svoje guzice namirile i nisu im smanjene plaće, a mi smo, kao i obično, u govornima gdje je ovcama i mjesto”. Nakon toga mi je postalo jasno da ću u „nagovaranju” na štrajk imati velikih problema uvjeravajući svoje kolegice i kolege da mi ne idemo štrajkom podržavati ovog ili onog sindikalnog vođu, već da štrajkamo isključivo zbog obrane naših prava. Na kraju dana je ipak stigla i jedna potvrdna vijest o sudjelovanju u štrajku.

26. studenoga, ponedjeljak

U jutarnjoj smjeni, prije početka prvog sata, dvije su kolegice štrajk ocijenile besmislenim. One su i u prošlosti štrajkale, „ali su ih svi izdali, jednodnevni štrajk nema smisla, neće nam taj dan platiti, morati ćemo raditi nadoknade, a ionako taj dan imaju samo dva ili tri sata, a ovako ću morati u školi sjediti cijeli dan”. Uzrujali su me takvi komentari, ali nisam burno reagirao. Smireno sam obrazložio naše ciljeve i da moramo u štrajk bez obzira na prošla loša iskustva

jer je sad došao trenutak da iskažemo svoj stav o smanjenju naših plaća. Sazvao sam sastanak podružnice za sutra navečer nakon učiteljskog vijeća.

Prije odlaska na sastanak Županijskog vijeća, otac me upozorio neka se manim sindikata jer „oni na vrhu poberu sve vrhnje, a mi možemo pokupiti samo batine”. Odlična motivacija, zar ne?! Na Županijskom vijeću smo detaljno prošli kroz sve informacije o štrajku. Malo me razočarao pristup nekih kolega koji i nisu baš puno znali o tome što se zbiva. Vidjela se razlika između pravog povjerenika i „povjerenika satničara”, kako ja zovem neke svoje kolege. Saznao sam da postoji Pravilnik o štrajku.

27. studenoga, utorak

Približavanje štrajka osjećam, po prvi puta, i u želucu. Valjda od nedoumice hoću li uspjeti uvjeriti kolegice i kolege u nužnost štrajka. Dobro je što sam danas dežuran i cijeli dan provodim na hodniku. Kolege me izbjegavaju kako ih ne bih pitao o štrajku. Službenu najavu štrajka sam dostavio u tajništvo i obavijestio ravnateljicu o sastanku. Tijekom učiteljskog vijeća razmišljam što ću ako kolege odbiju štrajkati. U jednom sam trenutku čak i odlu-

čio da ću dati ostavku na mjesto povjerenika u slučaju neuspjeha. Razmišljao sam intenzivno što reći kolegama, kako ih motivirati, kako ih potaknuti?

U 19.30 stao sam pred kolege, izvijestio ih o tijeku pregovora... Postavio sam tri pitanja: da li mi je skinuta plaća, da li sam sretan radi toga i da li sam spreman nešto učiniti glede toga? Većina kolega je sljedećih četrdesetak minuta odšutjela, ja bih to nazvao „zborničkom gromoglasnom tišinom”. Samo se nekoliko kolegica uključilo u raspravu. Ponovno slušamo o izdaji sindikalnih čelnika, nesposobnosti i besmislenosti štrajka. Pokušao sam što koncentriranije odgovoriti na svaki komentar i pitanje, te sam naposljetku zatražio izjašnjenje. Na divno iznenađenje u zraku je bilo 36 ruku za štrajk. U nevjericu sam zatražio neka dignu ruke svi koji su protiv i nisam vidio ni jednu ruku u zraku. Bio sam sretan i zadovoljno sam javio ravnateljici da svi idemo u štrajk. Doduše tu sam napravio pogrešku, jer tehničko osoblje nije bilo na sastanku. Trebao sam otići do svakog ponaosob, informirati ih, motivirati... Još jedna pouka za sljedeći put!

28. studenoga, srijeda

Dan olakšanja jer svi štrajkamo! Ups, nije tako! Budući da ovaj dan radim u drugoj školi ravnateljica je započela SMS prepisku. Hitno treba popis štrajkaša. Razumijem da joj nije lako jer mora organizirati nastavu, odnosno eventualno prihvatiti djecu, ali popis joj ne mogu dati. U toj prepisci doznajem da tehničko osoblje neće štrajkati. Nadalje, ravnateljica smatra da kolegice koje rade na naše dvije područne škole moraju štrajkati na područnim školama. I tu kao i sve druge informacije dva puta provjeravam kod naše sindikalne pravnice i kod voditeljice županijskog vijeća. Svaki mali odmor provjeravam mobitel. Saznajem da je

ravnateljica nekim kolegicama poručila da budu u područnim školama i dočekuju djecu. Uslijedila je telefonijada. Pregledom kalendara poziva prebrojio sam čak 42 poziva. Upisuju mi se dva nova člana u sindikat. Popodne sam odradio još tehničke detalje oko organizacije prehrane štrajkaša, a kupio sam i sve što bi nam moglo zatrebati.

29. studenoga, četvrtak

Dan štrajka. Slijedi naporan dan jer moram koordinirati štrajk u dvije podružnice. Srećom u matičnoj smo školi, organizirali štrajkaški odbor koji mi pomaže u provedbi. Već sam u 7 sati bio u drugoj školi kako bih provjerio tamošnju situaciju. Ravnateljica ipak prihvaća moje objašnjenje da nema nikakvog popisivanja štrajkaša. Stanje je dobro jer štrajka 40 radnika od ukupno 41. Valja napomenuti da je samo 16 članova sindikata. Upisao sam i 5 novih članova.

U 8 sati sastanak u matičnoj školi. Ponavljamo razloge i ciljeve štrajka. Raspoloženje je dobro. Ubrzo nakon toga i ovdje ravnateljica dolazi s popisom. Pojašnjava da ona to mora, jer je ministar odredio. Pojasnio sam i ovdje da to nije naša obaveza i svi su se složili da neće potpisati. Praznu listu nosim ravnateljici i slijedi neugodna prepirka. Sve završava ravnateljicom prijetnjom o prijavi ministru. Sati su u razgovoru s kolegama brzo prolazili. Kolegice i kolege odlaze uređivati svoje učionice, a dio kolega sređuje pedagošku dokumentaciju i dnevnik. Zajedno smo pogledali podnevni Dnevnik i dogovorili se da ćemo svoja promišljanja i pitanja formulirati u pismu sindikatu i nadležnima. U 13 sati očistili smo učionicu u kojoj smo boravili i napustili školu. Ostaje mi na kraju tek vidjeti hoću li, zbog organiziranja ovog štrajka, imati ikakvih neugodnosti ili problema?

Miljenko Hajdarović

Snimio: Miljenko Hajdarović

Kako te nije sram štrajkati?

Jednom sam davno, 2006. godine, napisala rečenicu: „Učiteljica sam, nikada se nisam sramila reći!” Danas, poslije šest godina, mogu reći: nije me briga što sam i tko sam? Tada smo isto bili u štrajku, ali tada sam ja nekako bila puna energije i neke volje te vjerovala u to nešto, samo vjerovala... sada više u ništa ne vjerujem i iskreno više ništa niti ne očekujem. Sve si mislim: Neka se sada drugi bore, zašto bih ja!? Kod nas u školi, dan prije štrajka, još uvijek ne znamo hoće li biti štrajka ili ne jer sve ovisi o broju ljudi, konkretnim pitanjima koja su vezana uz pravo na štrajk, ali i prava onih koje učite. S jedne strane, stoji Vlada koja se kao i uvijek igra emocijama svih nas te šalje poruku kako smo dužni zbrinuti djecu, s druge strane mi učitelji, učenici, ali i roditelji.

Svi mi jako dobro znamo kolika je zabrinutost, ali i nelagoda roditelja kada pitaju može li njihovo dijete toga dana doći u školu ili ne? Mi učitelji, koji smo rijetko oko nečega jedinstveni, u štrajku se uvijek nekako snađemo, dogovorimo i organiziramo, pronađemo rješenje. Znamo da uz nas uvijek stoje naši učenici, ali i njihovi roditelji. Dijete je kod nas uvijek na prvome mjestu pa ne vidim potrebu naglašavanja istoga. Vrata naše škole su uvijek otvorena i tako bi trebalo svugdje biti. Znanje se daje, nje se ne trguje, niti ucjenjuje, tu smo složni i znamo što želimo i koji nam je cilj.

Dan prije štrajka, poslijepodnevna smjena, prvi razred, doznajem da ipak štrajkamo te kasnije to isto prenosim roditeljima koji dolaze po djecu. Sutra štrajkam – uz nastavak rečenice – u

školi sam ako me trebate, vaša su djeca i moja odgovornost, a vrata razreda i škole su uvijek otvorena. Roditelji mi govore kako podržavaju nas učitelje i mene te da će se već snaći, kažu mi kako trebamo biti jedinstveni i ustrajni u svemu što tražimo jer to i zaslužujemo. Zahvaljujem se na podršci uz koju slijedi i poneki komentar o mome radu. Riječ je, priznajem, o onom impulsu koji me sve ove godine drži iznad površine svih zbivanja oko mene i zbog kojega sam ostala vjerna sebi i svojoj profesiji.

Sljedećeg dana, u pustoj školi, tišina i čudan osjećaj praznine. Sedmero učenika veseli se našoj pažnji, a mi svi vrijedno radimo na onim famoznim „ostalim poslovima” raznorazne administracije kojoj nikada nema kraja, uređujemo panoe, slušamo glazbu i dovršavamo ukrase

za Božić. Veselo raspravljamo o djeci koje nema i događajima koji slijede u ove predblagdanske dane. Ne spominjemo štrajk, ali smo u štrajku. Da, bila sam punih osam sati u školi, kao i svi ostali, čak i više, nije nama teško raditi kad znamo za koga radimo, ali nam je teško kada nas ne cijene i kada nam oduzimaju i ono malo poštovanja što ga još uvijek, unatoč svemu i ne znam kako, imamo.

Ne krivim nikoga, ali počinjem vjerovati u ono najgore pa se sada već i pitam: Kome smo mi potrebni? Ovoj vlasti, baš kao i onoj prijašnjoj, očito ne! Toliko nam je puta i previše toga oduzeto da više stvarno ne znam što se još tu može uzeti. Oduzeto nam je sve! Od poštovanja do moći, od znanja do vrijednosti rada, od kreativnosti do slobode izbora misli, djela... Kaos je odav-

no stvoren i ne vidim niti trunku svjetlosti na kraju tunela koji je stalno u izgradnji. Za kopati ne treba previše znati, valjda, a možete se i sami odmah zakopati jer tu više nema nikakve razlike između SRAMA i ŠTRAJKA. Ovo, kad malo bolje razmislim, i nije više štrajk za nas, nego za njih, za one koji su premladi da se sami za sebe bore.

Da, sramim se biti učiteljica u ovome društvu jer me ono više nimalo ne cijeni, ali se zato još uvijek ne sramim odraditi svoj posao s osmijehom na licu. Jednakom snagom volje i čistih misli mogu pogledati svoju djecu i njihove roditelje u oči te im dati svaki djelić sebe. Oni mi jedini i ostaju, drugima sam samo učiteljica koja nešto malo odradi i ima jaaaako puno vremena i jaaaako puno praznika.

Darija Mrđen

16. studenoga Započeli kolektivni pregovori o Temeljnomo kolektivnom ugovora za službenike i namještenike u javnim službama i Dodatku I. Temeljnomo kolektivnom ugovoru. Prije ovog sastanka sindikalna se strana nije uspjela, na sastanku održanom prethodnog dana u Preporodu, dogovoriti oko teksta Sporazuma o radu Pregovaračkog odbora. Na sastanku se, s jedne i s druge strane, općenito govorilo o očekivanjima od predstojećih kolektivnih pregovora (vidi izvještaj).

20. studenoga Sastali se predstavnici četiriju sindikata Matice koji su najavili jednodnevni štrajk i predstavnik Preporoda. Razgovaralo se isključivo o predstojećem štrajku i svemu što je potrebno učiniti kako bi štrajk bio što uspješniji.

22. studenoga Održan 2. sastanak pregovarača o Temeljnomo kolektivnom ugovoru i Dodatku I. Temeljnomo kolektivnom ugovoru. Sastanak su zbog spora na sindikalnoj strani napustili predstavnici četiriju sindikata Matice sindikata javnih službi. Na sastanku su se predstavnici objiju pregovaračkih strana dogovorili o člancima dvaju dokumenata koji će biti predmetom ovih kolektivnih pregovora (vidi izvještaj).

24. studenoga Održana 7. sjednica Glavnog vijeća. Nakon izvještaja predsjednika sindikata o kolektivnim pregovorima sindikata javnih službi i Vlade Republike Hrvatske uslijedila je rasprava o spornim pitanjima aktualnih pregovora. Raspravljalo se i o najavljenom štrajku četiriju sindikata Matice sindikata javnih službi. Na kraju sjednice donijeta je odluka (2 protiv) da Sindikat

Preporod Vladi Republike Hrvatske za 29. studenoga najavi jednodnevni štrajk.

26. studenoga S tiskovne konferencije „Štrajk – odgovor na smanjenje plaće nastavnica“ predstavnici Preporoda se osvrnuli na položaj prosvjete u Državnom proračunu za 2013. godinu i najavili sudjelovanje članstva Preporoda u štrajku najavljenom za 29. studenoga.

* Prije provođenja štrajka, sukladno zakonu o radu, provedeno mirenje između predstavnika Preporoda i predstavnika Vlade. Miriteljica je bila Danica Lisičar, a Vladu je u postupku mirenja predstavljao ministar Mirando Mrišić. Strane u sporu se nisu pomirile, ali su se provođenjem postupka mirenja stekli uvjeti za provedbu zakonitog štrajka.

* Održani sastanci Županijskih vijeća za Grad Zagreb i Zagrebačku županiju na kojima se govorilo o razlozima i organizaciji predstojećeg štrajka u odgojno-obrazovnim ustanovama, znanosti i zdravstvenim ustanovama.

29. studenoga Proveden jednodnevni štrajk u školstvu, znanosti i zdravstvu. Prema pristiglim podacima u osnovnim školama štrajkalo je 69,40 % članstva Preporoda, dok je u srednjim školama štrajkalo u štrajku 76,57 % članova Preporoda. Ukupan odziv štrajku bio je 71,47 %. Ovom su štrajku prethodila dva sastanka predstavnika Preporoda s predstavnicima sindikata iz Matice sindikata javnih službi. Na sam dan štrajka predstavnik je Preporoda, zajedno s predstavnicima drugih sindikata koji su sudjelovali u štrajku, o provedbi

štrajka govorio na zajedničkoj tiskovnoj konferenciji.

* Održana osnivačka sjednica Sindikalne podružnice Sindikata Preporod u Srednjoj školi Antuna Matijaševića Karamaneu u Visu. Za sindikalnu povjerenicu izabrana je Tončica Poduje Vojković, a za zamjenika povjerenice Siniša Vodopija. Nakon osnivanja podružnice u viškoj srednjoj školi Sindikat Preporod organizirano djeluje u 51 osnovno školskoj (47) i srednjoškolskoj (4) ustanovi u Splitsko-dalmatinskoj županiji, odnosno ukupno u 53 srednjoškolske ustanove. ČESTITAMO!

30. studenoga Održan je 3. sastanak pregovora o Temeljnomo kolektivnom ugovoru i Dodatku I. Temeljnomo kolektivnom ugovoru. Na sastanku je dogovoreno da će sindikati za 4. sastanak dostaviti svoje amandmane na članke dvaju socijalnih sporazuma o kojima se kolektivno pregovaralo (vidi izvještaj).

4. prosinca Preporod je prema Pregovaračkom odboru Vlade uputio amandmane na prijedlog Temelnog kolektivnog ugovora i Dodatak I. Temeljnomo kolektivnom ugovoru. Pet je amandmana upućeno na članak 67. TKU-a (naknada za prijevoz, stavci: 2. 6. 8. 15 i 19.) i jedan je amandman upućen na članak 4. Dodatka I. (jubilara nagrada).

* Održan 4. sastanak Pregovaračkog odbora Vlade i Pregovaračkog odbora sindikata javnih službi. Na sastanku prihvaćena 3 prijedloga Sindikata Preporod (jubilara nagrada, akontacija prijave, uskraćivanje prava na naknadu za prijevoz, vidi izvještaj). Sastanak je završio parafiranjem dvaju dokumenata o kojima se pregovaralo. Predstavnici 7 sindikata, među njima i predstavnik Preporoda, parafima su potvrdili usklađenost sadržaja dvaju dokumenata i sadržaja odredbi o kojima se kolektivno pregovaralo. Predstavnici 4 sindikata

nisu željeli parafirati dokumente o kojima se pregovaralo.

5. do 8. prosinca U Čakovcu (5. prosinca), Osijeku (6. prosinca), Rijeci i Splitu (7. prosinca) i Zagrebu (8. prosinca) održani sastanci Međužupanijskih vijeća. Na sastancima je predsjednik Sindikata informirao povjerenice i povjerenike o sadržaju pregovora o Temeljnomo kolektivnom ugovoru i Dodatku I. Temeljnomo kolektivnom ugovoru. Također, na sastancima je dogovoreno provođenje referenduskog izjašnjavanja koje će se provoditi 10. i 11. prosinca. Sastancima u Osijeku i Rijeci prethodile su tiskovne konferencije s kojih se izvjestilo o sadržaju pregovora i provedbi referenduma (Osijek) i osudio Prijedlog Zakona o ustezanju isplate materijalnih prava zaposlenim u javnim službama koji je Vlada 6. prosinca uputila u saborsku proceduru (Rijeka).

11. prosinca Vlada Republike Hrvatske pozvala sindikate iz Pregovaračkog odbora sindikata javnih službi na sastanak na kome su predstavnici Vlade izvjestili predstavnike sindikata o svojoj namjeri mijenjanja Dodatka Sporazuma o osnovici za plaće u javnim službama. Sastanak je u ime Vlade vodio ministar Mirando Mrišić. Prije narednog sastanka sastanak ministar Mrišić je obećao sindikatima poslati prijedlog izmjena Dodatka.

12. prosinca S tiskovne je konferencije Preporod izvjestio o rezultatima referenduskog izjašnjavanja o prihvatljivosti Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama i Dodatka I. Temeljnomo kolektivnom ugovoru. Referendumu je pristupilo 77 % članstva iz 312 škola u kojima je provedeno izjašnjavanje. Protiv potpisivanja TKU-a se izjasnilo 53 % članstva, dok se protiv potpisivanja Dodatka I. izjasnilo 65 % članstva koje je pristupilo izjašnjavanju.

* Šest od jedanaest sindikata iz Pregovaračkog odbora sindikata javnih službi potpisalo s Vladom Republike Hrvatske Temeljni kolektivni ugovor i Dodatak I. Temeljnomo kolektivnom ugovoru.

Blagoslovljen Božić i sretna nova 2013. godina!

Postani
Promotor
Preporoda

tel. 01 48 14 891

Poziv na suradnju
Zahvaljujući vašim tekstovima, fotografijama i karikaturama neka naše glasilo bude još kvalitetnije i raznovrsnije.
Vaše priloge šaljite na:
ured@sindikat-preporod.hr

prenosimo iz tiska